

Споразумение между ЕС и Австралия относено обработката и предаването на резервационни данни за пътниците (PNR споразумение)

Препоръка на Европейския парламент до Съвета от 22 октомври 2008 г. относно сключването на споразумение между Европейския съюз и Австралия относно обработката и предаването на произхождащи от Европейския съюз резервационни данни за пътниците (PNR данни) от въздушни превозвачи на Австралийската митническа служба (2008/2187(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението за препоръка до Съвета, внесено от Sophia in 't Veld, от името на групата ALDE относно сключването на споразумение между Европейския съюз и Австралия относно обработката и предаването на произхождащи от Европейския съюз резервационни данни за пътниците (PNR данни) от въздушни превозвачи на Австралийската митническа служба (B6-0383/2008),
- като взе предвид членове 2, 6, 24, 29 и 38 от Договора за Европейския съюз (ДЕО), който е правната основа на Европейското пространство на свобода, сигурност и правосъдие и за международни преговори с трети страни и организации, що се отнася до полицейско и съдебно сътрудничество по наказателни дела.
- като взе предвид Решение 2008/651/ОВППС/ПВР на Съвета от 30 юни 2008 г. за подписване, от името на Европейския съюз, на Споразумението между Европейския съюз и Австралия относно обработката и предаването на произхождащи от Европейския съюз резервационни данни за пътниците (PNR данни) от въздушни превозвачи на Австралийската митническа служба¹, както и самото споразумение,
- като взе предвид факта, че съгласно член 24, параграф 5 от ДЕС това споразумение към настоящия момент е временно обвързващо само за онези държави-членки, които не са подали заявления в смисъл, че трябва да се съобразяват със собствените си конституционни процедури, както са направили Белгия, Чешката република, Германия, Ирландия, Латвия, Унгария, Малта, Нидерландия, Полша и Финландия²,
- като взе предвид факта, че поради правното основание, избрано за гореспоменатото решение на Съвета, а именно членове 38 и 24 от ДЕС (като последният се отнася до външните отношения), член 21 от ДЕС би изисквал Председателството да се консултира с Парламента по основните аспекти и основните решения в общата външна политика и политика на сигурност,
- като взе предвид предишните си резолюции по въпроси, свързани с

---

¹ ОВ L 213, 08.08.2008 г., стр. 47.

² Някои от държавите-членки приеха специални декларации, публикувани в дневния ред на Съвета и достъпни чрез следния адрес: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st10/st10439.en08.pdf>.

резервационните данни за пътниците¹,

- като взе предвид член 8, параграф 2 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както и член 3, параграф 2 и член 6, параграф 1 от Директива 2004/82/ЕО от 29 април 2004 г. относно задължението на въздушните превозвачи за предаване на данни за пътниците²,
  - като взе предвид основните принципи на лоялното сътрудничество между институциите, които предполагат Парламентът да бъде напълно информиран и привличан за консултация, както и факта, че Парламентът не е бил дори информиран от Комисията и/или Съвета за текущите преговори, в противоречие с това, което бе направено в случаите с другите споразумения, свързани с PNR-данни и дори по време на първия кръг от преговори с Австралия през 2003/2004 г.³,
  - като има предвид, че независимо от нежеланието на другите институции Парламентът следва да вземе отношение по въпрос, който засяга основните права на гражданите и който в момента също се обсъжда като възможна тема за законодателство на ЕС,
  - като взе предвид член 114, параграф 3, и член 83, параграф 5, от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (А6-0403/2008),
1. Отпраща към Съвета следните препоръки и бележки:

По отношение на процедурата

- а) счита, че процедурата, следвана за сключването на споразумението е лишена от демократична легитимност, тъй като на никакъв етап не е имало пълноценен демократичен контрол или парламентарно одобрение; отбелязва, че Съветът редовно избира тази процедура за сключването на международни споразумения, които засягат основните права на гражданите на Европейския съюз;
- б) отбелязва, че независимо от нееднократните си искания, Парламентът в нито един момент не е бил информиран или консултиран относно приемането на мандата,

---

¹ Резолюциите на Парламента от 13 март 2003 г. относно предаването на лични данни от въздушните линии за трансатлантическите полети (ОВ С 61 Е, 10.03.2004 г., стр. 381), от 9 октомври 2003 г. относно предаването на лични данни от въздушните линии за трансатлантическите полети: състояние на преговорите със САЩ (ОВ С 81 Е, 31.03.2004 г., стр. 105), от 31 март 2004 г. относно проекторешението на Комисията, отбелязващо адекватното равнище на защита на личните данни, съдържащи се в резервационните данни на пътниците (PNR-данни), предавани на Службата митници и гранична защита на САЩ (ОВ С 103 Е, 29.04.2004, стр. 665), препоръката от 7 септември 2006 г. до Съвета относно преговорите за споразумение със САЩ за използването на резервационни данни за пътниците (PNR-данни) с цел превенция и борба с тероризма и транснационалната престъпност (ОВ С 305 Е, 14.12.2006 г., стр.250), както и позицията от 7 юли 2005 г. относно предложението на Съвета за сключване на споразумение между Европейската общност и правителството на Канада за обработката на данни за пътниците на въздушните линии (API/PNR - данни) (ОВ С 157 Е, 06.07.2006 г., стр. 464).

² ОВ L 261, -6-08-2004 г., стр. 24

³ Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи отбелязва тези преговори също въз основа на член 29 от становището на Работната група за защита на данните по този въпрос. Виж: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2004/wp85_en.pdf

провеждането на преговорите или сключването на споразумението; счита съответно, че процедурата, следвана от Съвета не зачита принципите на лоялното сътрудничество;

- в) отбелязва, че само в 10 от 27-те държави-членки на ЕС се изисква одобрението на националните парламенти, без да се дава възможност за предлагането на изменения; счита, че тази процедура е напълно неадекватна; отбелязва също така, че бъдещите изменения на условията в споразумението ще бъдат направени без одобрението на националните парламенти;
- г) продължава да има съмнения относно правното основание, избрано от Съвета за сключването на международно споразумение, което е насочено изцяло към нуждите на вътрешната сигурност на трета държава, и което няма добавена стойност по отношение на сигурността в ЕС, неговите държави-членки или гражданите на ЕС; поради това запазва правото си да сезира Съда на Европейските общности в случай, че легитимността на споразумението бъде поставена под въпрос от трета страна;
- д) призовава Съвета и Комисията да включи изцяло Парламента и националните парламенти в приемането на мандат за преговорите и сключването на всякакви бъдещи споразумения относно предаването на лични данни, и по-специално на текущите разговори с Южна Корея относно предаването на PNR-данни;

По отношение на обхвата и целите

- е) отбелязва, че в текста на споразумението са споменати широк кръг цели и успоредно са използвани различни термини;
  - борбата срещу „тероризма и свързаните с него престъпления, както и другите тежки транснационални престъпления, включително организираната престъпност“ (встъпителна част),
  - „единствено за целите на предотвратяването и борбата срещу“ тероризма и свързаните с него престъпления (член 5, параграф 1, точка i)), както и другите тежки транснационални престъпления (член 5, параграф 1, точка ii), включително организираната престъпност,
  - бягство от задържане или от арест за престъпленията, описани по-горе (член 5, параграф 1, точка iii))
  - опазване на обществената сигурност и правоприлагане (встъпителна част)
  - митническа администрация, миграция и престъпност (позовавания на съответните закони във встъпителната част),
  - „въз основа на всеки отделен случай“, когато това е необходимо за защитата на жизненоважните интереси на субекта на данните или на други лица, по-специално по отношение на риска от смърт или сериозни увреждания на субекта на данните или на други лица (член 5, параграф 2),
  - значителен риск за общественото здраве (член 5, параграф 2),

- надзора и отчетността на публичната администрация, включително във връзка с изисквания по силата на Закона за свободата на информацията от 1982 г. (Британската общност), Закона на комисията по правата на човека и равните възможности от 1986 г. (Британската общност), Закона за неприкосновеността на личния живот от 1988 г. (Британската общност), Закона за генералния одитор от 1997 г. (Британската общност) или Закона за омбудсмана от 1976 г. (Британската общност) (член 5, параграф 3);
- ж) поради това счита, че определянето на целите е неадекватно и прави невъзможно да се установи дали мерките са оправдани и пропорционални; счита също, че като резултат споразумението може да не отговаря на стандартите на ЕС, на международните стандарти за защита на данните, или на член 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, които изискват точно определяне на целите; счита, че това би могло да направи споразумението съдебно атакуемо;

По отношение на защитата на данните

- з) приветства факта, че австралийският закон за неприкосновеността на личния живот се прилага в пълна сила и за гражданите на ЕС, но изразява загриженост от евентуални изключения, които биха оставили гражданите на ЕС в положение на непълна правна закрила; вярва, че споразумението следва да бъде в пълно съответствие не само с австралийското законодателство относно защитата на данните, но на първо място и със законите на ЕС; изразява убеждението, че само съответствието със споразумението не може да замени констатацията на формална адекватност, и че не е достатъчно законодателството, политиката и принципите на Европейският съюз и Австралия относно защитата на данните да споделят обща основа;
- и) приветства решението да се разкриват комплексни данни, само ако са приведени в анонимност;
- й) с оглед правата на титулярите на данни споразумението предвижда Австралия да осигури система, достъпна за лица без оглед на тяхната националност или държава на постоянно местоживееене, за да могат те да упражняват своите права; с оглед информирането на пътниците, следва да се приветства готовността на Австралийската митническа служба да информира обществеността относно обработката на PNR данни;
- к) отбелязва, че за разлика от Споразумението между Европейския съюз и Съединените американски щати относно обработка и трансфер на лични данни, съдържащи се в досиетата на пътници (PNR данни), от въздушните превозвачи до Министерството на вътрешната сигурност на САЩ¹, споразумението с Австралия предвижда за случаите на възникване на спор разпоредби за механизъм за решаване на спорове, като органи на ЕС за защита на данните могат да упражнят своите права за спиране на потока от данни с цел защита на лица по отношение на обработването на личните им данни в случаите, в които е много вероятно разпоредбите на споразумението да бъдат нарушени;

---

¹ ОВ L 204, 04.08.2007 г., стр.18.

- л) приветства участието на органите за защита на данните в съвместния преглед, съжелява обаче, че не е определен твърд краен срок за такъв преглед; призовава Комисията и Съвета да изискат преглед преди юни 2010 г. и да представят констатациите на този преглед на Парламента;
  - м) във връзка с бъдещо предаване на данни приветства факта, че са предвидени ограничени възможности за бъдещо предаване, по-специално поради това, че то става само на базата на всеки отделен случай и Австралийската митническа служба пази запис на всички случаи на предаване;
  - н) отбелязва, че съгласно член 2, параграф 2 никакви данни няма да бъдат съхранявани, но че в приложението, точка 12 се споменава период на запазване от 5,5 години; макар да е по-кратък отколкото в споразуменията със САЩ, Парламентът счита, че пропорционалността на периода на запазване от 5,5 години не може да бъде установена, тъй като целите, за които данните за пътниците се съхраняват, не са достатъчно уточнени;
  - о) отбелязва, че що се отнася до поверителните данни, Австралийската митническа служба изрично е заявила, че не желае или няма нужда от поверителни данни, което налага въпроса, защо други юрисдикции като тези на Канада и САЩ се нуждаят от такива и дава допълнителни гаранции, че Австралийската митническа служба действително ще изважда и заличава всички поверителни данни, които евентуално ще получи; все пак фактът, че отговорността на администратор на данни за изваждане на поверителните данни, произхождащи от ЕС, е предоставена на получателя на тези данни, т.е. Австралийската митническа служба, е съвместим с приетите стандарти за защита на данните като тези в Конвенция 108 от 28 януари 1981 г. на Съвета на Европа¹ и Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни²;
  - п) счита, че размяната на дипломатически ноти е неприемлив метод за изменение и допълнение на списъците с отдели и агенции, които могат да имат достъп до PNR данните;
  - р) като взема предвид категориите от данни, предавани на Австралийската митническа служба, изразява съжаление от факта, че изискваните данни са от същите категории както в споразумението със САЩ от 2007 г. (34-те области от данни бяха групирани в 19 категории от данни, което даваше вид, че количеството на данни за предаване значително е намалено, и което всъщност не е така); такава широка гама от данни не е оправдана и трябва да се счита за непропорционална;
2. Приканва държавите-членки и националните парламенти, които в момента проверяват това споразумение и/или такова със САЩ (Белгия, Чешката република, Испания, Унгария, Нидерландия, Полша) да вземат предвид бележките/препоръките, изразени по-горе;
3. Припомня на Съвета, че в случай на влизането в сила на Договора от Лисабон

---

¹ Конвенция на Съвета на Европа от 28 януари 1981 г. за защита на лицата с оглед автоматичната обработка на лични данни и последващите изменения към нея.

² ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

Парламентът следва да бъде асоцииран на равнопоставена основа при прегледа на всички споразумения относно PNR данните;

o

o o

4. Възлага на своя председател да предаде настоящата препоръка на Съвета и, за сведение, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки, а също и на правителството и парламента на Австралия.